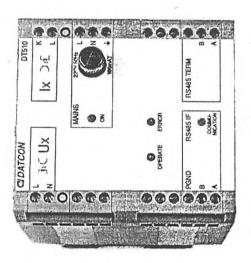
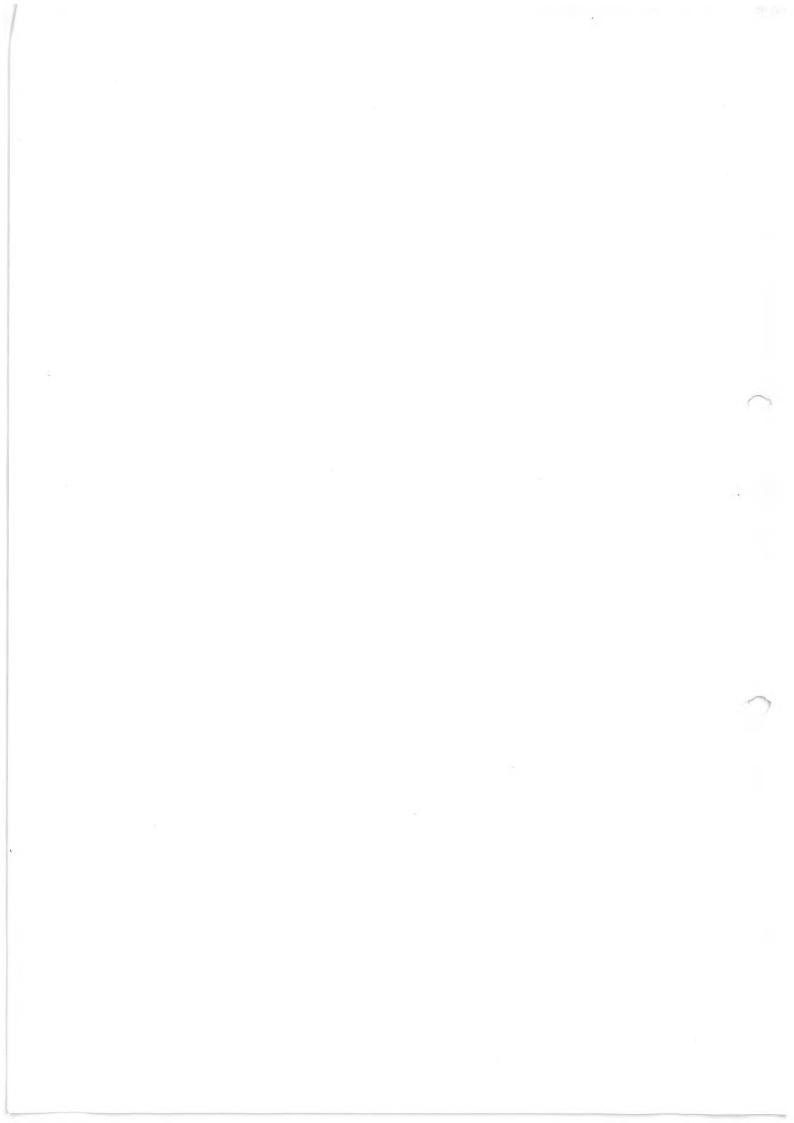
DATCON DT510 egyfázisú teljesítménytávadó műszaki leírás

Gyártó: DATCON Ipari Elektronikai Kft. 1148 Budapest, Fogarasi út 5. 27. ép. ☎/fax: 383-4750, 363-3072

Konfigurációs adatok

Förmver változat:		9	J.7E			
Bemenet konfiguráció:	U _x :	∑ 2 □ 11	évleges: 30Vrms 10Vrms 53Vrms	I _x :	névleges: 5Arms 1Arms	
Soros interfész:			RS232C		RS485	
Baude rate	:	960x	D Band			
Paritás:		$\times$	páros		páratlan	
MODBUS	cím:	1				*
Kimeneti konfiguráció:						
-analóg kimenetek:	420	mA	020mA	010V	05V	
		OUT	1 OUT2	OUT3	Skálázá	as ^a
Hatásos teljesítmény	Р					
Meddő teljesítmény	Q					
Látszólagos teljesítmény	S					
Teljesítmény tényező	Cosφ					
Techn. telj. tényező	TPF	- 7	7.			
Effektív feszültség	Urms					
Effektív áramerősség	Irms					
-impulzus kimenetek:	10W	/h [	5Wh10	0/3Wh	] 2Wh 1W	/h 2/3Wh
		OUT	1 OUT2	OUT3	Skálázá	as
Hatásos fogyasztás	WP					
Meddő fogyasztás	WQ					
Látszólagos fogyasztás	WS					

<u>Tartalomjegyzék</u>

1. A készülék rendeltetése	3
2. Mérési elv	3
3. Működési elv	4
4. A készülék üzembehelyezése	5
4.1. Biztonsági intézkedések	5
4.2. A készülék bekötése.	5
4.3. Feszültségváltó és áramváltó alkalmazása	5
4.4. Összeköttetés IBM PC kompatíbilis számítógéppel RS232C interfész eseté	7
4.5. Összeköttetés számítógéppel vagy PLC-vel RS485 interfész esetén	7
5. Soros kommunikáció számítógéppel, PLC-vel; MODBUS protokoll	8
5.1. MODBUS regiszter kiosztás.	9
5.2. MODBUS paraméter beállítás	10
6. Állapotjelzések	11
7. Zavarvédettség	12
8. Tesztelő és konfigurációs program a DT510 teljesítménymérőhöz	13
9. Műszaki adatok	14

1. A készülék rendeltetése

A DT510 készülék egyfázisú villamos hálózaton történő teljesítménymérésre szolgál. A készülék méri a hatásos teljesítményt (P), a meddő teljesítményt (Q), a látszólagos teljesítményt (S), a feszültség és áram effektív értékét (U_{eff} , I_{eff}), a teljesítmény tényezőt ($\cos \varphi$). Alkalmas továbbá fogyasztás mérésre (W), és a meddő fogyasztás is mérhető (W_q).

A mért értékeket soros interfészén keresztül továbbítja MODBUS protokoll szerint. Az analóg távadós változat három távadó kimenetén a tetszőlegesen kiválasztott mért mennyiségekkel arányos jelet szolgáltat. A kiválasztás MODBUS-on keresztül, IBM PC-n futó konfiguráló programmal lehetséges. Ugyanevvel a programmal végezhető el a távadó kimenetek skálázása is. A távadó 0-20 mA-es, 4-20 mA-es áramjelű vagy 0-10 V, 0-5 V-os feszültségjelű a megrendelés szerint.

Az analóg távadó helyére szerelhető RS485 interfész galvanikusan leválasztott.

2. Mérési elv

A készülék digitális jelfeldolgozással (DSP) működik. 4 kHz-es frekvenciával mintavételezi a hálózati feszültséget és a felvett áramot. A mért pillanatértékekből számítja ki a mért mennyiségeket. Ez a mérési elv biztosítja a jelalaktól független pontosságot.

A mérési eredmények kiszámítása az áram és feszültség pillanatértékekből az alábbi összefüggések szerint történik:

Hatásos teljesítmény:
$$P = \frac{1}{T} \int_{0}^{T} u(t) * i(t) dt$$

Meddő teljesítmény:
$$Q = \sqrt{|S^2 - P^2|}$$

Teljesítmény tényező:
$$\cos \varphi = \frac{P}{S}$$

Technikai teljesítmény tényező: ha Q > 0:
$$TPF = \frac{|P|}{S*2}$$
 egyébként: $TPF = \frac{|P|}{S*2} + 1$

Látszólagos teljesítmény:
$$S = U_{\it rms} * I_{\it rms}$$

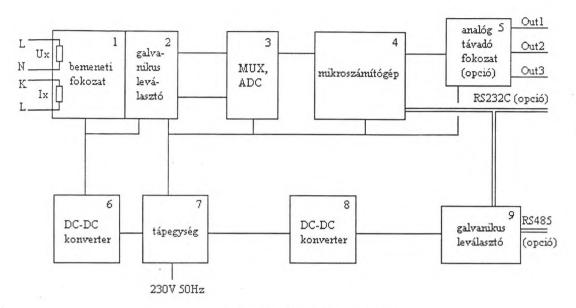
Feszültség valódi effektív érték:
$$U_{rms} = \sqrt{\frac{1}{T} \int_{0}^{T} u^{2}(t) dt}$$

Áramerősség valódi effektív érték:
$$I_{rms} = \sqrt{\frac{1}{T}} \int_{0}^{T} i^{2}(t) dt$$

Hatásos munka (fogyasztás):
$$W = \int_{T_0}^{T_1} P(t) dt$$

Meddő munka:
$$W_{q} = \int_{T}^{T_{l}} Q(t) \ dt$$

3. Működési elv

1. ábra: A készülék blokkvázlata

- 1. A bemeneti fokozat tartalmazza az áramsöntöt, a feszültségosztót, a bemeneti védőáramköröket és a jelkondicionálót.
- 2. A galvanikus leválasztó végzi a készülék mind méréstechnikai, mind életvédelmi szempontból szükséges leválasztását a hálózatról.
- 3. Az A/D konverter a multiplexer által váltakozva a bemenetére kapcsolt áram- és feszültségjeleket mintavételezi és diagnosztizálja.
- 4. A mikroszámítógép feladata a készülék vezérlése: a mérendő mennyiségek kiszámítása az A/D konverter által szolgáltatott jelekből, valamint a ki- és bemeneti áramkörök vezérlése.
- 5. Az analóg távadó fokozat tartalmaz három erősítőt, melyek a mért értékekkel arányos áram/feszültség jeleket szolgáltatják.
- 6. A DC-DC konverter látja el leválasztott táppal a mérendő hálózathoz csatlakozó áramköröket.
- 7. A tápegység tartalmazza a hálózati zavarszűrőt és a tápáramköröket.
- 8. A DC-DC konverter látja el leválasztott táppal az RS485 interfész galvanikus leválasztását és meghajtóit.
- 9. A galvanikus leválasztó végzi a készülék méréstechnikai és zavarvédelmi szempontból szükséges leválasztását az RS485-ös soros adatátviteli hálózatról.

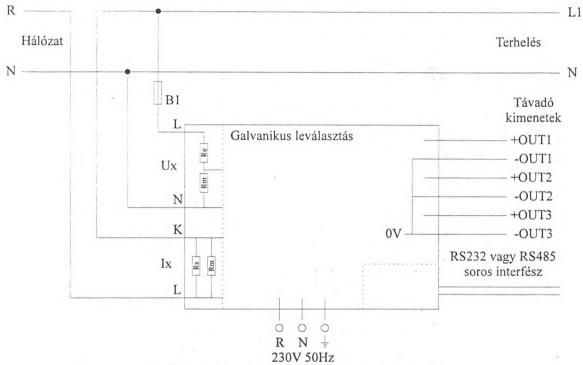
4. A készülék üzembehelyezése

4.1. Biztonsági intézkedések

A készülék bekötését csak feszültségmentes állapotban szabad elvégezni! A bekötést csak szakképzett személy végezheti!

4.2. A készülék bekötése

B1: túláramvédelem (olvadóbiztosító vagy kismegszakító), max. 16A.

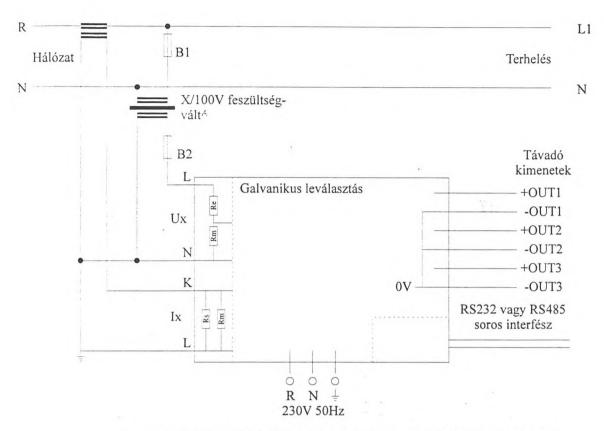
2. ábra: A készülék bekötése a mérendő hálózatra

4.3. Feszültségváltó és áramváltó alkalmazása

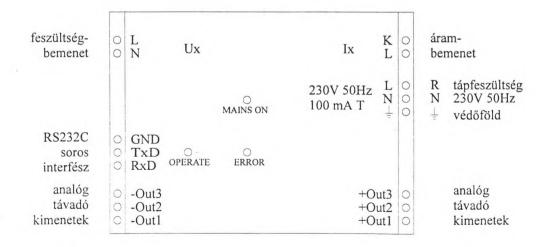
Feszültségváltó vagy áramváltó közbeiktatásakor a teljesítménymérő bemenetei nem lebeghetnek. Ezért feszültségváltó esetén az N pontot, áramváltó esetén az L pontot földelni kell (3. ábra).

- 4.3.1. Áramváltó beépítésekor a készülék változói és analóg távadó kimenetei, ábrázolási tartományai az áramváltó áttételének arányában módosulnak.
- 4.3.2. X/100V feszültségváltó alkalmazásához a DT510 feszültségbemenetét Ux = 100V névleges méréshatárral szállítjuk. Feszültségváltó beépítésekor is módosulnak az ábrázolási tartományok.

- 4.3.3. Mindkettő beépítésekor az áramváltó és a feszültségváltó áttételek szorzatának arányában módosulnak a teljesítmények és a fogyasztások.
- B1, B2: túláramvédelem a feszültségváltó adatai szerint.

3. ábra: Feszültségváltó ás/vagy áramváltó bekötése a DT510 bemenetére

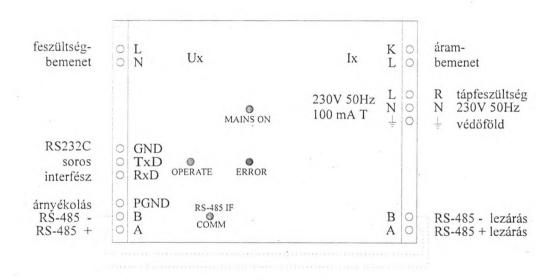

4. ábra: A DT510 csatlakozói RS232C soros interfésszel és analóg távadóval

4.4. Összeköttetés IBM PC kompatibilis számítógéppel RS232C interfész esetén

Szám	itógép			DT510	)
25p	9p	jel	irány	irány	jel
2	3	TxD	$\rightarrow$	$\rightarrow$	RxD
3	2	RxD	$\leftarrow$	 +	TxD
4	7	RTS	$\rightarrow$		
5	8	CTS	$\leftarrow$		
7	5	GND			GND

4.5. Összeköttetés számítógéppel vagy PLC-vel RS485 interfész esetén

5. ábra: A DT510 csatlakozói RS485 soros interfésszel

Figyelem! Az RS485 lezárást csak a kábel két végén levő első és utolsó interfészen szabad bekötni!

A készüléket a 2-5. ábrák alapján bekötjük, majd feszültség alá helyezzük. A készülék üzemképességét az előlapon a MAINS ON jelű LED jelzi. A mérés megindulását kb. 2 s múlva az OPERATE jelű LED villogása (AC feszültség Ux-en) vagy folyamatos fénye (DC feszültség Ux-en) jelzi.

A DT510 teljesítménymérő bekapcsoláskor és mérés közben óránként öntesztet végez, amelynek eredménye a MODBUS-on hozzáférhető és az ERROR LED-en leolvasható. A megbízhatóságot növeli a programok futását felügyelő "Watchdog" áramkör is. (Ld. még hibajelzések.)

5. Soros kommunikáció számítógéppel, PLC-vel, MODBUS protokollal

A készülék RS232 ill. RS485 soros interfészén MODBUS protokoll szerinti kommunikációra képes pl. AEG, Gould, Klöckner-Moeller, Omron gyártmányú PLC-vel.

A MODBUS egy elosztott intelligenciájú vezérlő és kommunikációs rendszer, amely magába foglalhat PLC-ket, számítógépeket, terminálokat valamint egyéb mérő, érzékelő és figyelő eszközöket. A MODBUS teszi lehetővé a rendszervezérlő számítógép vagy PLC számára a mérési eredmények kiolvasását.

A MODBUS-on a DT510 slave eszköz, amely a '03' regiszter olvasás és a '16' regiszter írás parancsot értelmezi. Az adatforgalmat az előlapon lévő COMM. LED jelzi.

A DATCON IBM PC-n futó konfiguráló-tesztelő programmal támogatja a teljesítménymérő üzembe helyezéset.

A fogyasztásmérő regiszterek 24 bites kettes komplemens kódú adatot tartalmaznak. Egy fogyasztásmérő regiszter két szomszédos MODBUS regiszterben helyezkedik el, a legfelső bájt mindig 0. Előjelet sem tartalmaz! A többi mért mennyiség 16 bites kettes komplemens kódú adat.

5.1. MODBUS regiszter kiosztás

MODBUS	Jel	Mért mennyiség	incre-	23	30V	10	VOC	6	3V	Mérték-
regiszter		megnevezése	mens	5A	1A	5A	1A	5A	1A	egység
100	Р	Hatásos teljesítmény	32767=	3000	600	1500	300	1000	200	W
101	Q	Meddő teljesítmény	32767=	3000	600	1500	300	1000	200	Var
102	S	Látsz. teljesítmény	32767=	3000	600	1500	300	1000	200	VA
103	Urms	Effektív feszültség	32767=	36	67.7	18	33.8	12	2.55	V
104	Irms	Effektív áram	32767=	8.16	1.332	8.16	1.632	8.16	1.632	A
105	Cosφ	Teljesítménytényező	32767=	1.0	0000	1.0	0000	1.0	0000	-
106	TPF	Techn. telj. tényező	32767=	1.0	0000	1.0	0000	1.0	0000	-
107	WpHi	Hatásos fogy. felső byte				444				
108	WpLo	Hatásos fogy. alsó szó	1=	10	2	5	1	10/3	2/3	Wh
109	WqHi	Meddő fogy. felső byte								
110	WqLo	Meddő fogy. alsó szó	1=	10	2	5	1	10/3	2/3	Varh
111	WsHi	Látsz. fogy. felső byte								
112	WsLo	Látsz. fogy alsó szó	1=	10	2	5	1	10/3	2/3	VAh
113	Error	Hiba szó:								

bit0: feszültség és áram iránya ellentétes vagy generátort mér bit1: multiplexer sorrend hiba bit2: feszültség vagy áram bemenet túlterhelés bit3: hibás külső RAM bit4: hibás ROM hibás EEPROM bit5: hibás programfutás (watchdog) bit6: bit7: hibás óragenerátor bit8: hibás utasításkód olvasás bit9: hibás belső RAM bit10: osztás 0-val bit11: négyzetgyökvonás negatív számból bit12: hibás program megszakítás kérés

adatmentési hiba tápfeszültség kimaradáskor

teszt állapot, kalibráció szükséges

bit13:

bit14:

bit15:

0

Megjegyzések:

- 1. A 100-112 regiszterek csak olvashatók
- 2. A hatásos teljesítmény (P) előjele a terhelés fogyasztó (+) vagy termelő (-) jellegére utal.
- 3. A meddő teljesítmény (Q) előjele a terhelés induktív (+) vagy kapacitív (-) jellegére utal.
- 4. A teljesítménytényező regiszter csak a tört részt tartalmazza, tehát ha:

$cos\phi = 1$	akkor	103 tartalma 32767
$cos\phi = 0.5$	akkor	103 tartalma 16383
$cos\phi = 0$	akkor	103 tartalma 0
$\cos \varphi = -0.5$	akkor	103 tartalma -16383
$cos\phi = -1$	akkor	103 tartalma -32767

5. A 112. regiszter kiolvasáskor automatikusan törődik.

Példák:

1. Ha a 101 regiszter tartalma 9F2Bh = -24789 akkor
$$Q = \frac{-24789*3000}{32767} = -2269,6VAr$$

- 2. Ha a106. regiszter tartalma 00E4h, és a 107. regiszter tartalma 79ACh akkor $W_p = \mathrm{E}479\mathrm{ACh} = -1803860*10\mathrm{Wh} = -18038,6\,\mathrm{kWh}$
- 3. Ha a 104. regiszter tartalma 1F3Bh = 7995 akkor $I_{eff} = \frac{7995*8,16}{32767} = 1,991A$
- 4. Ha a 103. regiszter tartalma CF2Ch = -12500 akkor $\cos \varphi = \frac{-12500*10000}{32767} = -0.3815$

5.2. MODBUS paraméter beállítás

MODBUS	Funkció	érték	jelentés
regiszter			
200	MODBUS cím	1-255	
201	Baud rate	0:	9600 Baud
		1:	4800 Baud
		2:	2400 Baud
		3:	1200 Baud
		4:	600 Baud
202	paritás	0:	páratlan
		1:	páros

Megjegyzések

- 1. A 200-202 regiszterek írhatóak, olvashatóak
- 2. A MODBUS paraméterek változtatása a következő üzenetváltáskor jut érvényre
- 3. A MODBUS paramétereket szállításkor a megrendelő igényei szerint állítjuk be
- 4. A 200-202 regiszterek tartalma kikapcsolás után EEPROM-ban megörződik

6. Állapotjelzések

Az előlapon négy LED mutatja a készülék állapotát.

6.1. MAINS ON (piros)

A LED a tápfeszültség meglétét jelzi.

6.2. OPERATE (zöld)

A LED a mérés megindulását jelzi. Folyamatos fénye egyen- vagy 0 feszültséget, váltakozó fénye váltakozó feszültséget jelez az Ux bemeneten.

6.3. ERROR (piros)

A LED a készülék vagy a mérés hibáját jelzi. A hiba jellegére a felvillanások számából lehet következtetni:

- 1: feszültség és áram iránya ellentétes vagy generátort mér
- 2: multiplexer sorrend hiba
- 3: feszültség vagy áram bemenet túlterhelés
- 4: hibás külső RAM
- 5: hibás ROM
- 6: hibás EEPROM
- 7: hibás programfutás (watchdog)
- 8: hibás óragenerátor
- 9: hibás utasításkód olvasás
- 10: hibás belső RAM
- 11: osztás 0-val
- 12: négyzetgyökvonás negatív számból
- 13: hibás program megszakítás kérés
- 14: adatmentési hiba tápfeszültség kimaradáskor
- 15: teszt állapot, kalibráció szükséges

A 2. és a 4-13. állapot a készülék belső hibájára, vagy erős elektromos zavarra utal. A hibajelzéseket ismételt ki-be kapcsolással lehet törölni. Ha törlés után rögtön újra jelentkezik a hibajelzés, a készülék javítása szükséges.

6.4. COMMUNICATION (sárga)

A LED az RS-485 soros interfészen az adatforgalmat jelzi.

7. Zavarvédettség

A készülék teljesíti az energiaiparban elterjedt IEC-255-4/III szabvány előírásait. A hatékony zavarvédelmet szolgálja az RS-485 soros interfész galvanikus leválasztása.

8. Tesztelő és konfiguráló program a DT510 teljesítménymérőhöz

Minimális követelmények:

IBM PC/AT vagy kompatibilis számítógép

MS-DOS 3.3 vagy magasabb operációs rendszer

RS232 vagy RS485 soros interfész a DT510 kiépítésének megfelelően

A program fájljai:

dt510.exe

a futtatható tesztprogram

dt510.dat

a teljesítménymérők beállított paramétereit tartalmazza

dt510.hlp

a dt510.exe futtatásakor elérhető súgó

A program futtatása:

- 1. Másolás merevlemezre
- 2. Összekábelezés
- 3. Belépés az alkönyvtárba
- 4. dt510.exe indítása
- 5. Others menü Option almenüjében soros (COM) port választás
- 6. DT510 bekapcsolása
- 7. Read DT510 menüponttal be kell olvasni a készülék paramétereit
- 8. Configuration menüponttal módosíthatók a paraméterek
- 9. Save Form menüponttal a paraméterek mentése dt510.dat fájlba
- 10. Main Start Test-tel indítható a folyamatos kiolvasás

A MODBUS paraméterek beállításakor csak egy készülék legyen a MODBUS-on!

Képernyő:

A program indítása után a legfelső sorban a főmenü pontjai látszanak. A legalsó sor tartalma a menüpontok közötti lépkedéskor változik: az egyes menüpontokhoz fűzött angol nyelvű magyarázat, vagy a végrehajtható parancsok listája látszik.

Menü kezelése:

- · egérrel rákattintva
- F10 gombbal belépve

9. Műszaki adatok

Mért mennyiségek:

•	effektív áram	I_{rms}
•	effektív feszültség	U_{rms}
•	hatásos teljesítmény	Р
•	meddő teljesítmény	Q
•	látszólagos teljesítmény	S
•	teljesítmény tényező	cosφ
•	hatásos fogyasztás	W_p
•	meddő fogyasztás	W_{q}
•	látszólagos fogyasztás	W_s

Bemenetek: (galvanikusan leválasztottak 5kVac-ig)

	Névleges érték	Csúcsérték	Effektív érték	Bemeneti ellenállás	Megjegyzés
Ux feszültség:	230 V	367.7 Vcsúcs	260 Veff	~300 kΩ	
	100 V	183.8 Vcsúcs	130 Veff	~150 kΩ	Feszültség-
	63 V	122.55 Vcsúcs	86.65 Veff	~100 kΩ	váltókhoz
lx áram:	5 A	8.16 Acsúcs	5.77 Aeff	~16 mΩ	Áram-
	1 A	1.632 Acsúcs	1.154 Aeff	~80 mΩ	váltókhoz

Mérési eljárás:

Feszültség és áram jelek mintavételezése, A/D átalakítás,

pillanatértékekből a mérendő mennyiségek kiszámítása.

Mintavételezési frekvencia:

4 kHz

A/D konverter :

10 bit, flash A/D

Pontosság:

jobb mint 1,5% valamennyi mért értékre

Analóg távadó kimenetek:

3 db. analóg távadó kimenet 0-20 mA, 4-20 mA, 0-10 V, 0-5 V

megrendeléskor meghatározandó.

Terhelőellenállás a kimeneten:

Áramkimenet esetén:

500 max.

Fesz. kimenet esetén:

500 min.

Rövidzárvédelem:

30 mA

Az analóg távadó kimenetekre kiadható mért mennyiségek:

- 1. Hatásos teljesítmény
- 2. Meddő teljesítmény
- Látszólagos teljesítmény.
- 4. Teljesítménytényező
- 5. Effektív feszültség
- 6. Effektív áram

Az impulzus távadó kimenetekre kiadható mért mennyiségek:

- 1. Hatásos teljesítmény
- 2. Meddő fogyasztás
- 3. Látszólagos fogyasztás

Az 1.-tól 6-ig felsorolt mért mennyiségekből egy készülék tetszőlegesen kiválasztott hármat képes távadni analóg kimenetein.

Az analóg távadók típusát (4-20 mA, 0-20 mA, 0-10V, 0-5V) és skálázásukat megrendeléskor kérjük megadni. RS232C interfésszel gyártott készülékek analóg távadóinak skálázása az IBM PC-n futó konfiguráló programmal módosítható.

Soros interfész:	RS232C

vagy	RS485	(Galvanikusan leválasztva)
------	-------	----------------------------

MODBUS készülék cím: 1...255

MODBUS parancsok: 03 (regiszter olvasás)

06 (regiszter írás)

Kommunikációs mód: ASCII mode, SLAVE protokoll

Adatformátum: 1 startbit, 7 adatbit, paritás, 1 stopbit

<u>Átviteli sebesség:</u> 600-9600 Baud

Paritás: páros/páratlan Hibaellenőrzés: LRC

Hibaellenőrzés: LRC
Tápellátás: 230V 50Hz

Maximális teljesítményfelvétel: 5 VA
Olvadó biztosító értéke: 63 mAT

Zavarvédettség: IEC 255-4/III szabvány szerint vizsgálva

Mechanikai kivitel: "Omega 35" sínre pattintható műanyag doboz

<u>Csatlakoztatás:</u> csavarszorítós csatlakozó, max. 2,5 mm²

Külső méretek: 80 x 80 x 95 mm

<u>Üzemi környezeti hőmérséklet:</u> -20...+60 °C

<u>Tárolási környezeti hőmérséklet:</u> -30...+70 °C

Nedvesség: 5...70% nem lecsapódó

